

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: Elections at home and abroad: Essays in honor of Warren E. Miller
Niemöller, B.

Citation

Niemöller, B. (1995). Boekbespreking van: Elections at home and abroad: Essays in honor of Warren E. Miller. *Acta Politica*, 30: 1995(3), 365-368. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3450339>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3450339>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

tial? The classic answer has always been: regarding individual conceptions of the good life, or regarding individual (rational) life plans, but the author's answer, and this I consider to be his most original move in the book, is to restrict the necessity of impartiality to only those aspects of life plans that are, in a sense, constitutive of the 'self', that is: to those reasons people may have for wanting to lead their lives in certain specific ways that are, in their own eyes, beyond justification or criticism in the light of their empirical circumstances or in the light of more fundamental reasons. The process of justifying one's reasons for action must stop somewhere, and the point where it stops is where we tend to say: Here I stand, (I can do no other) – hence the author's concept of HIS-(Here I Stand)-reasons. HIS-reasons differ from other reasons in that, from the impartial point of view, we cannot but postpone judgement on their worth, and respect them equally. A person's set of HIS-reasons defines her plan for a 'full life' which is only the core of her plan for a 'complete life'. The goods that enable us to live full lives have thereby become 'basic needs'. Apart from HIS-reasons, complete-life plans may contain all sorts of purposes that we are less deeply committed to; the things we want for their satisfaction are mere 'further wants'.

How will this fundamental distinction work out in the practice of distributing the goods and bads that come with living in society? Well, there are two corresponding 'realms' of distributive justice, ruled by two distinct 'metrics'. As far as goods are needed for living a full life, impartiality requires that all shall have the options (and not just liberties) that secure satisfaction. Where, in this realm, claims on scarce options would clash impartiality cannot justify redistributions, so people may be taxed to a certain extent to provide others with the option to lead a full life, but nobody can be required to give up, say, his heart to the benefit of someone else – assuming all need a heart for a full life. In the second realm, dealing with the distribution of further wants, the author follows an altogether different type of argument. Impartiality, it would seem, cannot have very much to say *per se* about who should have a claim to what. Except in a roundabout way: further wants do not figure in a person's plan for a full life but nevertheless people can be quite fanatically envious about them, and that in itself can be a source of social conflict, even civil war, which threatens the stability of the conditions for the living of full lives. Hence, the author finds that 'envy containment' should be the, impartially justified, guiding principle in the realm of further wants.

It is obvious that the notion of HIS-reasons, and the way they command a privileged concern from the impartial point of view, are the cornerstones in the structure of the author's theory of justice. And I believe that his proposal opens a new perspective on deadlocks that have been standing for some time now, notably between those who say that (re)distributions of distributable goods should accommodate to all differences in subjective preferences and purposes, and that something like equal satisfaction should be approached, and those who seek to abstract completely from such subjective differences. To acknowledge that not all reasons deserve the same treatment from the impartial point of view, that impartiality *itself* can shift between those 'ambitions' that justice requires to have satisfied and those that are to be 'left alone', is a promising step in a new direction indeed.

I only wish the author had said something more to enable us to get to grips with HIS-reasons. We know that they have a non-contingent and stable character in that they 'delineate the way we would like to live regardless of changing and changeable circumstances' (p.97); and we are told that they resemble virtues in certain respects, and that we may think of them as 'private categorical imperatives'. All this strongly suggests that it could be quite informative to see how HIS-reasons compare to Bernard Williams' notion of 'moral incapacity' or to Harry Frankfurt's notion of 'volitional necessity', but the author has not been very generous in giving examples of what exactly he has in mind with them, and how precisely they escape the contingent. On the one hand it is said that *religious conversion* is among the many things that make people change their (complete-) life plans, and hence, it seems, reasons that are rooted in religious faith do not qualify as HIS-reasons – but that wouldn't even allow the original name giver, Martin Luther, to pass the test. If he did not have HIS-reasons then who ever does, – and is not, perhaps, conversion the one example to prove that the self, and with it HIS-reasons, can change? Elsewhere (p.197), the author suggests that the reasons one may have for wanting a certain type of career ('as a sports-women or as a doctor or as a priest') can be HIS-reasons, but surely such types of career can only make sense in a specific social and cultural environment. And in another context (p.123) the author – the man, not the philosopher – confesses that he finds it *incomprehensible* to say that there is 'too much Mozart'. I appreciate the irony, but doesn't it mean nevertheless that he cannot think of a world in which he would have no reason to listen to Mozart? Is Mozart's music one of his basic needs? On which side do esthetic judgements (also affecting reasons for 'life styles') or social commitments (parenthood, friendship) fit in the structure of reasons? I think the concept of HIS-reasons could use some further clarification, if it is to do such critical work in the hands of the impartial judge. Of course there is no reason to assume that such clarification cannot be given.

Gijs van Donselaar

M. Kent Jennings, Thomas E. Mann (eds.), **Elections at home and abroad: Essays in honor of Warren E. Miller**. The University of Michigan Press, Ann Arbor 1994.

In de wereld van het internationale kiezersonderzoek wordt Warren Miller, afhankelijk van cohort, met eerbied, respect, ontzag en/of nieuwsgierigheid bejegend. Daar zijn vele redenen voor die kort en goed kunnen worden samengevat als 'Warren Miller and the study of elections are synonymous'. Zo begint ook het Liber Amicorum – of Festschrift zoals de redacteuren Kent Jennings en Thomas Mann het noemen – dat een aantal gerenommeerde onderzoekers te zijner ere hebben geschreven. De bijdragen zijn enigermate thematisch geordend: (a) *theories of voting*, (b) *party identification and partisanship*, (c) *the context of voting* en (d) *elites and representation*.

In het eerste blok, *theories of voting*, stelt Merill Shanks in zijn hoofdstuk dat het verklaren van stemgedrag veel verder gaat dan het screenen van een groot aantal varia-

belen teneinde de ware determinanten van de keuze te achterhalen. Veel verder inderdaad, zoals blijkt uit de opsomming van zes *unresolved issues* :

- alternative conceptualizations of choice
- diversity in the content of potential explanatory variables
- explanation of individual vs. collective decisions
- explanations based on reasons vs. variables
- alternative assumptions about causal sequence or structure
- causal heterogeneity among voters

Dat het hier om een aantal belangrijke aandachtspunten voor empirisch onderzoek gaat lijkt buiten kijf, maar het opspelen tot 'unresolved issues' gaat wat ver: goed (kiezers)onderzoek wordt juist gekenmerkt door de wijze waarop met deze problemen wordt omgegaan.

Heinz Eulau laat vervolgens in 'Electoral Survey Data and the Temporal Dimension' zijn licht schijnen over het belang van de tijdsdimensie. Onder het motto 'time is the essence of cause' pleit hij voor meer historisch en contextueel bewustzijn bij longitudinale studies en worden de dilemma's van op correlatie en regressie gebaseerde analyses van cross-sectionele data nog eens op rij gezet. Zijn expliciete waarschuwing met betrekking tot het gebruik van modieuze en/of geavanceerde statistische modellen wordt tot slot van zijn bijdrage nog eens impliciet uitgedragen in een metafoer, waarin hij Warren Miller prijst voor niet 'jumping with both feet into the deep waters of the latest methodology that is likely to be of limited use to the future historian'.

Als laatste hoofdstuk in het eerste deel over theorieën, 'The Rational Citizen Faces Election Day or What Rational Choice Theorists Don't Tell You about American Elections', haalt Raymond Wolfinger flink uit naar de rationele keuze-benadering van het al of niet gaan stemmen. In essentie somt hij een aantal van de meest geuite bezwaren op, die voor het grootste deel zijn terug te voeren tot (on)mogelijkheden met betrekking tot het operationaliseren van de lasten en baten van het stemmen en de geringe kwaliteit van de informatie die een kiezer heeft. Daarnaast voert hij een aantal problemen op die vooral uit de specifiek Amerikaanse situatie voort komen en binnen de rational choice benadering niet of onvoldoende onderkend (kunnen) worden. Zijn conclusie liegt er niet om: '(...) and therefore [I see] no hope for rational choice approaches to the study of turnout'.

In het tweede deel staat hét exportartikel bij uitstek van de Michigan School, *party identification*, centraal. Holmberg richt zijn aandacht in 'Party Identification Compared across the Atlantic', met name op de sterkte component. Uitgaande van de constatering dat in Westerse democratieën de verbondenheid met partijen gestaag afneemt, zoekt hij de verklaring daarvan bij een aantal *politieke* factoren, daarmee de meer gebruikelijke *sociale* factoren even buiten haken stellend. Als relevante politieke factoren worden aangemerkt de mate van partij concurrentie, opkomst van nieuwe partijen en veranderingen in politiek leiderschap. Alhoewel de verklarende kracht van deze factoren niet erg imponerend is, komt hij voor Zweden toch tot de conclusie dat de stabiliteit van het Zweedse partijstelsel wordt bedreigd: het aandeel van de zogenaamde partizanen en habitués die in elk partijsysteem de stabiele factor vormen,

neemt af. Het vluchtiger deel van het electoraat, de onafhankelijke- en de apathische kiezers, groeit daarentegen.

Kaase en Klingemann maken gebruik van het zo drastisch veranderde politieke landschap in Duitsland in hun hoofdstuk 'The Cumbersome Way to Partisan Orientations in a "New" Democracy: The Case of the Former GDR'. Op basis van een opvallende rijkdom aan relevante data, komen zij tot de conclusie dat 'whatever partisanship orientations exist in the East, they are not yet firmly established and are very much subject to the political agenda prevailing in the country'. In de aansluitende beschouwing over partijen, komen zij tot de voorzichtige conclusie dat de verdere ontwikkeling van partijoriëntaties volgens het *current events* model en het *indirect-exposure long-term learning* model het meest waarschijnlijk is.

De laatste bijdrage in dit blok is 'Accounting for Divided Government: Generational Effects on Party and Split-Ticket Voting', van Brody, Brady and Heitshusen. Naar hun waarneming heeft de afnemende verbondenheid met partijen bij jongere Amerikanen tot een toenemende split-ticket voting geleid.

Het derde deel van de bundel bevat een tweetal bijdragen over de context van het stemmen. Crewe en King stellen de vraag: 'Are British Elections Becoming More "Presidential"?' , waarbij 'presidential' naar de Amerikaanse situatie verwijst. Dit hoofdstuk laat een elegante pirouette zien: eerst komen zij min of meer tot de conclusie dat de Britse verkiezingen niet steeds presidentiëler worden, om vervolgens de vraag op te werpen 'how presidential American elections really are'. Sprague tenslotte grijpt in zijn hoofdstuk, 'On Warren Miller's Longest Footnote: The Vote in Context', ver terug op publikaties van Miller en Tingsten en data uit minder recente Amerikaanse verkiezingsstudies. In het meest mathematische hoofdstuk uit het boek ontwikkelt hij een strategie voor het combineren van geaggregeerde data en survey data.

De laatste drie hoofdstukken worden samengevat onder de kop *Elites and Representation*. Wat die indeling betreft is het hoofdstuk van Thomassen, 'Empirical Research into Political Representation: Failing Democracy or Failing Models', het meest *to the point*. Centraal staan twee 'political linkage' modellen, waarmee de relatie tussen politieke leiders en de wensen van de burgers worden beschreven. Thomassen komt tot de conclusie dat noch het *Delegate* model (het zogenaamde ruit-model van Miller en Stokes), noch het *Political Parties* model op een levensvatbare democratie-theorie is gebaseerd, terwijl ze evenmin als geslaagd *empirisch* model kunnen worden beschouwd. Verder onderzoek is dus geboden: het hoofdstuk eindigt gelukkig met een daartoe strekkende agenda.

Epstein houdt zich in zijn hoofdstuk, 'National Party Conventions: Changing Functions, New Research Strategies', bezig met de nominering van kandidaten. Ook hij presenteert suggesties voor verder onderzoek, nadat eerst de verschillende benaderingen van onderzoek naar afgevaardigden naar partijcongressen in Amerika zijn besproken.

De laatste bijdrage, 'List Alliances: An Experiment in Political Representation', is van de hand van Henri Valen. Het is gebaseerd op een bijna experimenteel te noemen situatie in Noorwegen in 1985, toen partijen eenmalig lijstverbindingen kon-

den aangaan. Op basis van veelsoortig materiaal worden conclusies met betrekking tot het gedrag van partijen en kiezers getrokken. Alhoewel die conclusies niet veel nieuws opleveren, is vooral de directe wijze waarop ze 'getoets' konden worden van belang. Als zodanig kan Valens bijdrage als een validering van ander onderzoek worden gezien.

Uit het voornamelijk beschrijvende karakter van deze bespreking mag niet worden afgeleid dat de bundel boven kritiek verheven is. Het tegendeel is eerder waar. Er zijn nogal wat bijdragen die – voor ingewijden – weinig nieuws bevatten, die soms ook nog voorbij gaan aan recentere inzichten en discussies. Alhoewel het geheel zeker niet uitsluitend door Michigan epigonen is volgeschreven, moet in dit opzicht toch van een zekere bias worden gesproken. Een aantal hoofdstukken is te zeer op archivering van het verleden gericht om een wezenlijke bijdrage aan toekomstig electoraal onderzoek te kunnen leveren. Om echter tot een meer gerichte, beargumenteerde kritiek te komen is het nodig een aantal expliciete criteria te hanteren en dat is bij dit boek een probleem: de verschillende hoofdstukken zijn kennelijk niet allemaal voor eenzelfde publiek geschreven terwijl de redactionele hand niet erg straf genoemd kan worden. Hoe het ook zij, één geboeide en vereerde lezer zullen de auteurs zeker gemeen hebben: Warren Miller. Daarmee is het geheel, naast de inspiratie die vele hoofdstukken gelukkig afzonderlijk weten te brengen, een geslaagd voorbeeld van Milleriana.

B. Niemöller.

David Held (red.), **Prospects for Democracy. North, South, East, West.** Polity Press, Cambridge 1993.

Wat is er 'oud' en wat nieuw in dit boek? Negen van de achttien hoofdstukken waaruit deze bundel bestaat zijn in 1992 verschenen in een speciale uitgave van *Political Studies*, ook met *Prospects for Democracy* als titel. Nieuw zijn de bijdragen van Paul Hirst, 'Associational Democracy', Ian Budge, 'Direct Democracy: Setting Appropriate Terms of Debate', Alex Callinicos, 'Socialism and Democracy', Danilo Zolo, 'Democratic Citizenship in a Post-communist Era', John A. Hall 'Consolidations of Democracy', Paul G. Lewis. 'Democracy and its Future in Eastern Europe', Geoffrey Hawthorn, 'Sub-Saharan Africa', David Potter, 'Democratization in Asia', en van Simon Bromley, 'The Prospects for Democracy in the Middle East'. Deel IV van de bundel, 'The Dynamics of Democratization: Risks and Possibilities', is bijna helemaal nieuw, want bestaat uit de bijdragen van Hall, Lewis, Hawthorn, Potter en Bromley, met als enige 'oude' artikel dat van Laurence Whitehead: 'The Alternatives to "Liberal Democracy": A Latin American Perspective'.

Het eerste artikel, van David Held, dat Deel I, de 'Introduction', vult, 'Democracy: From City-states to a Cosmopolitan Order', is met veertig pagina's verreweg het langste. In het slot daarvan probeert Held een 'Cosmopolitan Model of Democracy' te ontwikkelen vanuit een positie die hij zelf omschrijft als 'embedded utopianism'. "[E]mbedded utopianism" must begin both from where we are – the existing pat-

tern of political relations and processes – and from an analysis of what might be: desirable political forms and principles.' (p. 45) Een belangrijke vraag daarbij is, lijkt me, of zijn utopisme wel 'embedded' genoeg is. Belangrijk is ook of de korte en de lange-termijndoelstellingen van het 'Cosmopolitan Model of Democracy' die Held formuleert wel zo 'evident verkieslijk' zijn. Voor de korte termijn wenst Held bijvoorbeeld 'Reform of UN Security Council (to give the third world a significant voice)'. (p. 46) Ik weet niet goed meer wat de derde wereld is, of wie met welk recht voor die 'derde wereld' zou kunnen spreken, en waarom 'we' zo ruimte zouden moeten maken voor afgezanten van – die kans is groot – boeven-regiems. De vraag die zich opdringt is, of en in hoeverre de VN en met name de veiligheidsraad misschien zelf als een 'leerschool in democratie' zouden kunnen functioneren. Ik weet niet goed hoe ik me dat moet voorstellen. Een andere korte-termijndoelstelling is de 'Creation of a UN second Chamber (on the model of the EC?)'. (p. 46) Als je denkt aan zo'n 'tweede kamer' zou de EG mijn model niet zijn; en Held maakt ook overigens niet duidelijk waarom sceptici – ook, of juist, democratisch georiënteerde sceptici – hun reserve dienaangaande zouden moeten laten varen.

David Beetham opent deel II, 'Contesting Democracy: Theoretical Disputes', met het als hoofdstuk 2 genummerde essay 'Liberal Democracy and the Limits of Democratization'. Dit hoofdstuk is kort (21 pp.) en goed. David Miller schrijft in hoofdstuk 3 over 'Deliberative Democracy and Social Choice'. Anne Phillips' hoofdstuk 4, 'Must Feminists Give up on Liberal Democracy?', biedt weinig interessants. Paul Hirst schreef hoofdstuk 5, een mooi opstel over 'Associational Democracy'. Dan krijg je langzamerhand het idee dat je een met veel zorg geredigeerde bundel in handen hebt, en niet zo maar een verzameling artikelen. Dit voorlopige oordeel blijkt later voor het hele boek geldig. Het bevat meer en minder geslaagde bijdragen, dat is haast onvermijdelijk in zo'n omvangrijke bundel over democratie in alle windstreken. Maar er is in de diversiteit van onderwerpen zin en samenhang aangebracht. Het idee van 'embedded utopianism' is voor de meeste auteurs inderdaad leidraad geweest. Voor de meeste hoofdstukken geldt dat ze deels historisch en/of analytisch van karakter zijn, en daarna of daarnaast – meer of minder sterk met dat historische overzicht, c.q. met die analyse, verbonden – een programmatistische of, zo men wil, 'bewust normatieve' component bevatten. Auteurs doen hun best aan de gewenste democratisering zelf een bijdrage te leveren. Dit geldt, uiteraard, minder voor de hoofdstukken over verre regio's en continenten; auteurs proberen eerder te voorzien wat de kansen op democratisering in die contreien zijn dan dat zij pretenderen door middel van hun schriftuur aan die democratisering te kunnen bijdragen.

Ian Budge schrijft in hoofdstuk 6 over de pro's en contra's van directe democratie onder de titel 'Direct Democracy: Setting Appropriate Terms of Debate'. Zijn conclusie dat '[t]he discussion demonstrates that better and more refined arguments need to be found against direct democracy if they are to stick' (p. 154) deel ik niet, maar in zijn opzet, 'setting appropriate terms of debate', is hij geslaagd.

Bhikhu Parekhs 'The Cultural Particularity of Liberal Democracy', hoofdstuk 7, vond ik heel lezenswaardig, tot aan de laatste, programmatistische bladzijden. Dat